

10.1 Tema: Gamta

žemė	země	kotas	stonek
vanduo	voda	kamienas	kmen
oras	vzduch	lapas	list
vėjas	vítř	šaka	větev
dangus	nebe	žiedas	květ
saulė	slunce	kankorėžis (m.)	šiška
mėnulis (m.)	měsíc	spyglys (sg.)	jehličí
žvaigždė	hvězda	krūmas	keř
		gėlė:	květina
Peizažas:	krajina	rožė	růže
kalnas	hora	tulpė	tulipán
kalva	kopec	gvazdikas	karafiát
ežeras	jezero	ramunė	heřmáněk
jūra	moře	rūta	routa
vandenynas	oceán	medis (m.):	strom
banga	vlna	eglė	smrk
tvenkinys	rybník	pušis (f.)	borovice
upė	řeka	beržas	břıza
miškas	les	ažuolas	dub
laukas	pole	klevas	javor
pieva	louka	kaštonas	kaštan
akmuo	kámen	obelis (f.)	jabloň
uola	skála	kriaušė	hrušeň
		slyva	švestka, trnka
augalai:	rostliny	vyšnia	třešeň, višeň
šaknis (f.)	kořen		

10.2 Gegužė (lietuvų pasaka)

Labai labai seniai, kai Perkūnas buvo žvėrių ir paukščių karalius, jis visiems paukščiams paskyrė vietą gyventi: gandrui – aukštą medį, ančiai – vandenį, vyturiui – lauką, varnai, gegužei – mišką, kregždėi, žvirbliui – pastogę.

Visi paukščiai apsigyveno savo vietose. Gegužei nepatiko gyventi miške. Nuskrido ji pas kaimynus paukštelius. Į laukus, prie upės, prie žmonių namų. Nepatiko jai niekur: aukštas medis – per daug atvira vieta, vanduo – drėgnas, laukas – kietas, miškas – tamsus ir baisus, o pastogė – tvanki. Tada ji nuskrido pas Perkūną ir sako:

– Aš norėčiau gyventi ten, kur būtų šviesu, šilta, linksma, lengva, malonu ir nepavojinga.

Perkūnas supyko ir sako gegužei:

– Jeigu taip, tai ir gyvenk taip, be savo vietos.

Ir dabar gegužė kiekvieną naktį nakvoja kitame medyje, neturi savo lizdo, kiaušinius deda į kitų paukščių lizdus. Svetimi paukščiai jos vaikus augina.

Taip gegužė ir gyvena be namų, be šeimos, vis kažko ieško, verkia, liūdnam kukuoja. Jos gyvenimas be didelių rūpesčių, bet tikriausiai nelabai linksmas.